

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії ТНЕУ

 А.І. Кривоватий

Протокол засідання

Приймальної комісії ТНЕУ

№ 2 від 6 лютого 2018 р.

ПРОГРАМА

*проведення фахового вступного випробування з «Міжнародних відносин»
для претендентів на здобуття освітнього ступеня бакалавр за
спеціальностями:*

- 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»;
292 «Міжнародні економічні відносини»*

Голова атестаційної комісії

Відповідальний секретар ПК ТНЕУ

Дашків І.Б.

Лушиння О.О.

Тернопіль 2018

Тема 1. Предмет і завдання дисципліни «Міжнародні економічні відносини»

Предмет вивчення дисципліни, її місце серед інших економічних дисциплін, структура і логіка викладання. Значення в підготовці спеціалістів. Мета, завдання і нові підходи до вивчення курсу, його інформаційно-методичне забезпечення.

МЄВ як економічна категорія. Сутність МЄВ, їх значення, об'єктивна основа і передумови розвитку.

Рівні розвитку МЄВ: функціональні, економічні, територіальні, та суб'єктами діяльності.

Види та форми МЄВ, їх класифікація.

Тема 2. Світове господарство та особливості його розвитку

Світове господарство (СГ): сутність, елементи і суб'єкти, фактори розвитку. Міжнародна господарча взаємодія. Якісний і кількісний аспекти розвитку СГ. Головні тенденції формування СГ, рівні і цикли його розвитку.

Нерівномірність соціально-економічного розвитку країн світу. Типологізація країн - суб'єктів світового господарства. Регіональний принцип групування і головні регіональні групи країн світу.

Соціально-економічний принцип систематизації країн світу.

Місце окремих утворень країн у СГ і МЄВ. Провідне значення економічно розвинених країн. Країни, що розвиваються: поняття, загальні ознаки та місце у світовій економіці. Соціально-економічна структура. Проблема ліквідації економічної відсталості і неокolonіальної залежності країн, що розвиваються. Новий міжнародний економічний порядок (НМЄП) як концепція перебудови МЄВ. Нові індустріальні країни. Країни з перехідною економікою: вихідні умови формування, моделі розвитку. «Вашингтонський консенсус». «Шокова терапія». Градуалістська модель трансформації постсоціалістичних економік. Проблеми інтеграції країн з перехідною економікою у світове ринкове господарство. Загострення діалогу «Північ - Південь». Якісні зміни діалогу «Схід - Захід». Взаємині країни по вісі «Центр - Периферія». Внутрішні та міжсистемні цивілізаційні діалоги.

Тема 3. Еволюційні періоди формування міжнародних економічних відносин

Доколоніальний період розвитку МЄВ. Зародження та розвиток міжоб'єктових господарських зв'язків. Міжнародні торговельні зв'язки стародавнього світу.

Міжнародні економічні відносини епохи Середньовіччя. Зовнішньоторговельні відносини при феодализмі. Зовнішньоекономічні зв'язки Київської Русі та Гетьманської держави. Зовнішньоекономічні зв'язки країн Сходу - Китаю, країн Південних морів, Середньої та Центральної Азії, Арабського Сходу. Колоніальний період формування МЄВ. Епоха Великих географічних відкриттів та їх вплив на розвиток МЄВ.

МЄВ в умовах становлення індустріальної цивілізації. Зовнішня торгівля періоду першого нагромадження капіталу. МЄВ капіталізму вілної конкуренції та монополістичного капіталізму. МЄВ у міжвоєнний період.

Новий (неокolonіальний) період розвитку всесвітніх економічних зв'язків. Світогосподарські зв'язки у новітній період. Зростання єдності та взаємозалежності суб'єктів світового господарства.

Тема 4. Середовище міжнародних економічних відносин

Поняття середовища МЄВ, його структура й особливості. Природно-географічне середовище, основні його складові впливу на розвиток МЄВ.

Економічне середовище функціонування МЄВ, стан ринкових відносин країн і особливості їх розвитку. Економічні регулятори МЄВ.

Особливості дії економічних законів і закономірностей на міжнародному рівні. Центробіжні тенденції в МЄВ. Роль міжнародних рейтингів в оцінці стану економічного середовища.

Політико-правове середовище. Особливості взаємодії політики й економіки в МЄВ. Політичні інтереси країн та регіонів. Політична стабільність і політичні ризики. Правові регулятори МЄВ.

Соціально-культурне середовище і його значення в розвитку МЕН. Інфраструктура сучасних МЕН. Роль транспорту й інформаційно-комунікаційних систем у розвитку МЕН.

Тема 5. Міжнародний поділ праці та кооперація виробництва

Міжнародний поділ праці (МПП) - вихідна основа розвитку СЕ і МЕН. МПП як форма проєкту суспільного поділу праці. Етапи розвитку МПП. Фактори поглиблення МПП. Вплив технологічної революції на МПП. Головні організаційно-економічні форми віділення МПП.

Система міжнародного поділу праці та основні тенденції її розвитку у сучасних умовах. Міжнародна спеціалізація виробництва. Міжнародне виробниче кооперування. Проблеми і передумови участі України в МПП.

Тема 6. Міжнародна торгівля як провідна форма міжнародних економічних відносин

Зростання ролі міжнародної торгівлі (МТ) на сучасному етапі. Міжнародна торгівля як форма МЕН. Основні фактори зростання міжнародного товарообігу. Особливості розвитку МТ. Вплив НТР на структуру міжнародної торгівлі. Зміни в товарній структурі МТ. Стандартизація товарів на світовому ринку. Міжнародні товари номенклатура. Штрихові коди. Міжнародна асоціація товарної нумерації «GSI». Асоціація «GSI - Україна».

Регіональна структура (географічний розподіл) МТ. Структура світового товарообігу. Головні причини і наслідки збільшення внутрішньої торгівлі економічно розвинених країн. Роль країн, що розвиваються в МТ. Місце нових індустріальних країн (НИК) у світовій торгівлі. Країни з перехідною економікою в МТ. Проблеми реструктуризації зовнішньої торгівлі нових незалежних держав (ННД).

Монополізація світової торгівлі. Види товарних ринків за ступенем монополізації. Закритий і відкритий сектори світового ринку, їх особливості.

Кон'юнктура товарних ринків - сутність, фактори формування і розвитку, система показників вимірювання й основні форми виявлення.

Ціноутворення на світовому ринку. Ціна як важливий показник кон'юнктури товарних ринків. Світова ціна, її основні. Ціноутворювальні фактори. Міжконтинентальні ціни на світовому ринку. Рівні світових цін. Інформаційна система світових цін товарних ринків. Проблеми нееквівалентного обміну. Поняття «умови торгівлі» і його економічний зміст.

Види і форми МТ. Заступи торгівлі. Міжнародні торги (тендери). Міжнародні ярмарки і виставки. Міжнародні аукціони. Особливості біржової торгівлі, її еволюція, організація і функції. Біржові товари. Найбільші міжнародні товарні біржі, їх вплив на міжнародну торгівлю. Види біржових угод. Конвенційна торгівля.

Особливості розвитку зовнішньоторговельної політики держав. Протекціонізм і лібералізація торгівлі. Лібералізація зовнішньої торгівлі - загальна проблема сучасних МЕН.

Засади зовнішньоторговельної політики. Визни дискримінації в МТ. Регіональне торговельне співробітництво.

Регулювання міжнародних торговельних відносин. Діяльність міжнародних торговельних організацій. ГАТТ (Генеральна угода з тарифів і торгівлі) та ЮНКТАД (Конференція ООН з питань торгівлі й розвитку). Перетворення ГАТТ на Світову організацію торгівлі (СОТ). Реорганізація КОКОМ (Координаційна рада з експортного контролю). Значення торговельних угод у сучасних умовах. Діяльність Міжнародної торговельної палати.

Передумови й особливості участі України в МТ.

Тема 7. Міжнародні економічні відносини у сфері послуг

Значення світового ринку послуг, передумови його формування. Специфічні ознаки міжнародної торгівлі послугами, її динаміка, структура і географічні напрями.

Секторальні ознаки розвитку міжнародних ринків послуг.

Міжнародні інжинірингові послуги. Міжнародний консалтинг. Міжнародний аутсорсинг. Міжнародні телекомунікаційні, фінансові, страхові послуги.

Туристичні послуги на світовому ринку. Міжнародні туристські потоки. Фактори розвитку міжнародного туризму.

Франчайзинг у системі міжнародних послуг. Регулювання умов використання товарних знаків, Мадридська угода про їх міжнародну реєстрацію.

Міжнародний лізинг, його види. Головні країни-експортери лізингових послуг. Значення міжнародного лізингу в МТ та міжнародній інвестиційній діяльності.

Роль транспорту в МЕН. Види міжнародних сполучень. Міжнародні перевезення. Міжконтинентальні та внутрішньоконтинентальні перевезення вантажів. Фактори вибору транспорту для міжнародних перевезень. Міжнародні пасажирські сполучення.

Регулювання міжнародних транспортних відносин міжнародними транспортними організаціями та конвенціями.

Регулювання МЕН у сфері послуг. Роль та механізми регулювання міжнародної торгівлі послугами у форматі ГАТС.

Проблеми участі України в міжнародній торгівлі послугами.

Тема 8. Міжнародна інвестиційна діяльність і виробниче співробітництво

Загальні передумови розвитку міжнародної інвестиційної та виробничої діяльності. Міжнародний рух капіталу: суть, чинники, форми, «інвестиційний клімат». Види зарубіжних інвестицій, їх масштаби. Залиш частини головних економічних центрів у вивезі капіталів. Основні потоки міжнародного капіталозобігу. Макроекономічні наслідки вливу капіталу для країн-донорів та країн-реципієнтів. Вплив капіталу як фактор інтенсифікації міжнародної інвестиційної і виробничої діяльності. Інтенсивні інвестиції в економіці України.

ТНК - головні суб'єкти міжнародної виробничої та інвестиційної діяльності, їх сутність і еволюція, сучасна стратегія. Типи монопольних об'єднань. Роль внутрішньокорпоративного обігу. Суперечності між ТНК і національно-державною формою політичної організації суспільства. Регулювання діяльності ТНК.

Роль фінансово-промислових груп (ФПГ) у розвитку міжнародного виробничого співробітництва.

Спільні підприємства (СП). Передумови й особливості розвитку спільного підприємства. Організаційно-правові й економічні форми створення і функціонування СП. Масштаби, рівень і динаміка розвитку СП. Міжнародні стратегічні альянси (МСА). Роль МСА у сучасному науково-технічному міжнародному співробітництві. Вільні економічні зони (ВЕЗ). Класифікація ВЕЗ, особливості функціонування. Діяльність ВЕЗ у різних країнах.

Передумови розвитку міжнародної підприємницької діяльності в Україні.

Міжнародні фінансові ринки та рух капіталу. Міжнародні фінансові центри, передумови їх функціонування. Податкові гавані. Офшорні зони.

Регулювання міжнародної інвестиційної діяльності: суть, його цілі, інструменти.

Тема 9. Міжнародна міграція робочої сили

Поняття міжнародної міграції робочої сили, її економічна природа, рушійні сили й етапи розвитку. Масштаби, форми й основні тенденції розвитку сучасних міграційних процесів. Види міжнародної міграції. Міжнародний ринок спеціалістів високої кваліфікації («золотих комірців») і проблема «відливу інтелекту». Роль НТР у розвитку міграції робочої сили, наукових та інженерно-технічних кадрів. Соціально-економічні наслідки міжнародної трудової міграції. Міжнародна міграція робочої сили і платіжні баланси країн.

Загальні закономірності створення світового ринку робочої сили, головні регіони і центри її міжнародного тиснення й експорту. Міжнародні монополії і ринок праці. Форми і засоби експлуатації робочих-емігрантів. Вплив міжнародної економічної інтеграції на інтернаціоналізацію ринку праці.

Державне і міжнародне регулювання трудової міграції. Міжнародна організація праці (МОП), Міжнародна організація з питань міграції (МОМ) та їх роль у вирішенні питань безробіття і захисту прав трудящих. Програми створення еластичності ринку праці і забезпечення зайнятості населення. Еластичність ринку праці.

Проблеми трудової міграції і ринку робочої сили в Україні.

Тема 10. Міжнародний науково-технічний обмін

Передумови науково-технічного співробітництва (НТС). НТС як форма МЕН. Традиційні і нові форми НТС країн світу. Вплив НТР на розвиток міжнародного НТС. Міжнародний рух технологій та механізми їх передачі. Спільні наукові дослідження. Міжнародні науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи (НДДКР). Обмін науково-технічними досягненнями і досвідом. Власні консультації з основних питань НТС. Розробка науково-технічних прогнозів. Співробітництво у галузі науково-технічної інформації, аналізів даних та патентної справи. Спільні наукові дослідження щодо захисту навколишнього середовища, у медицині, освоєнні космосу і Світового океану. Напрями НТС - електронізація господарства, його автоматизація, нові види конструкційних матеріалів, біотехнології, атомна енергетика та ін.

Комерційний зміст науково-технічних відносин. Розвиток торгівлі ліцензіями і ноу-хау. Захист інтелектуальної власності.

Інтернаціоналізація НТС. Міжнародні науково-технічні програми. Проблеми НТС у діалогі Схід-Захід. Перспективи включення науково-технічного потенціалу України до міжнародних науково-технічних зв'язків.

Тема 11. Світова валютна система і міжнародні валютно-фінансові відносини

Національні, міжнародні і світова валютні системи, їх сутність, елементи. Поява та види валют. Конвертованість валют. Валютний курс, його види. Валютний паритет. Котировання валют. Крос-курс. Валютні ринки та валютні операції. Принципи, форми та інструменти валютної політики держав з відкритою економікою.

Еволюція світової валютної системи. Паритетна, Генуезька, Бреттон-Вудська і Ямайська валютні системи. Європезька валютна система в повоєнний період. Валютно-фінансова система країн ЄС. Роль долара як світової валюти. Еволюція ролі та перспективи золота в міжнародних валютно-фінансових відносинах. Проблема диверсифікації міжнародних валютних резервів.

Механізм міжнародних розрахунків. Платіжний і розрахунковий баланси, їх структура. Платіжний баланс як індикатор впливу національної економіки з зовнішнім світом. Методи регулювання платіжного балансу. Нестабільність міжнародних розрахунків і основні проблеми платіжних балансів країн світу.

Тема 12. Міжнародні кредитні відносини

Міжнародний кредит, його роль у світовій економіці, функції у сфері зовнішньоекономічних зв'язків. Сутність міжнародних кредитних відносин. Основні види кредитних угод. Умова надання кредитів. Кредитні міжбанківські ставки. Класифікація кредитів.

Передумови формування і розвитку світового ринку позичених капіталів (СРПК), його функцій. Рівновидність операцій на СРПК. Світовий грошовий ринок і ринок цінних паперів. Операції сес'юренізації. Сутність та особливості розвитку світового ринку. Фактори розвитку світового ринку та його сектори. Валюта в інституціональній структурі СРПК. Система СБІФТ.

Роль транснаціональних банків у розподілі та перерозподілі міжнародних позичкових ресурсів.

Регіональні зміни у сфері зовнішніх запозичень. Проблеми зовнішньої заборгованості у МЕН. Форма, структура і масштаби зовнішньої заборгованості. Інструменти управління зовнішнім боргом країн. Проблема заборгованості і значення іноземних кредитів для економічного розвитку України.

Тема 13. Міжнародна економічна інтеграція

Міжнародна економічна інтеграція (МЕІ) - закономірність розвитку світового господарства і МЕН. Сутність, цілі і завдання МЕІ, основні ознаки. Передумови і фактори розвитку МЕІ як якісно нового рівня МЕН. Головні учасники й організатори процесу МЕІ, його сучасні особливості. Форми МЕІ. Етапи формування міжнародних економічних інтеграційних утворень. Економічні ефекти інтеграції.

Регіональний характер МЕІ як її особливість. Регіональні інтеграційні об'єднання економічно розвинених країн.

Об'єктивні передумови, політичні й економічні цілі, основні етапи розвитку західно-європейської економічної інтеграції. Єдність економічної системи країн ЄС. Особливості розвитку аграрної сфери. Створення західноєвропейської моделі єдиного промислового і науково-технічного розвитку. Єдина науково-технічна політика. Інституціональна структура політико-правових механізмів ЄС. Політика ЄС відносно «стратегічних» країн та їх угруповань. Проблеми подальшого розширення ЄС. Україна й ЄС.

Європейська асоціація вільної торгівлі (ЄАВТ). ЄС - ЄАВТ.

Північноамериканська економічна інтеграція. Формування Північноамериканської зони вільної торгівлі (НАФТА). США у світових інтеграційних процесах. Глобальна політика США щодо процесів європейської економічної інтеграції. Особливості економічних відносин з країнами АТР.

Інтеграційні процеси в економіці країн, що розвиваються. Роль МЕІ у здійсненні НМЕРП.

Особливості економічної інтеграції країн Латинської Америки. Розвиток регіональних і субрегіональних інтеграційних угруповань. Латиноамериканська асоціація інтеграції (ЛААІ). Андська група. Центральномексиканський спільний ринок (ЦАСР). Співробітництво Карибського басейну (КАРКОМ). Спільний ринок країн Південного контину (МЕРКОСУР). Проблеми і перспективи створення системи колективних економічних дій у Латинській Америці.

Проблеми розвитку регіонального економічного співробітництва в Африці. Основні економічні угруповання країн Африки. Економічне співробітництво західноафриканських держав (ЕКОВАС). Митний і економічний союз Центральної Африки (ЮДЕАК), його трансформація на економічний і валютний союз Центральної Африки (ЕВЦЦА). Спільний ринок країн Магірібу. Спільний ринок Східної і Південної Африки (КОМЕСА). Співробітництво розвитку Півдня Африки (САДЖ). Проблеми формування Африканського економічного співробітництва (АФЕС).

Особливості розвитку економічної інтеграції в країнах Азії. Асоціація країн Південно-Східної Азії (АСЕАН). Асоціація регіонального співробітництва Південної Азії (СААРК). Азійсько-Тихоокеанське економічне співробітництво (АТЕС). Рада співробітництва арабських держав Перської затоки (РСАДПТ).

Проблеми розвитку економічної інтеграції в східноєвропейських країнах у нових умовах переходу до ринкової економіки, створення нової моделі економічної інтеграції. Східноєвропейське співробітництво і вільна торгівля (СЄВТ). Вішegradська група. Центрально-європейська асоціація вільної торгівлі (ЦЄФТА). «Карпатський співробітництво». Чорноморське економічне співтовариство. Економічний союз країн СНД. Єдиний економічний простір (ЄЕП). Центральноазійське економічне співробітництво (ЦАЕС). ГУАМ. Сербсько-хорватське економічне співробітництво (ЄрАзЕС). Шанхайська організація співробітництва (ШОС).

Україна в світових та регіональних інтеграційних процесах.

Тема 14. Міжнародні економічні організації у багатосторонньому економічному співробітництві і регулюванні міжнародних економічних відносин

Поняття «міжнародні економічні організації» (МЕО). Роль МЕО в системі МЕН. МЕО як вияв тенденції багатостороннього економічного співробітництва. Головні функції, принципи і методи діяльності МЕО, механізми управління, фінансові кошти. Учась країн у МЕО як одна з форм реалізації їх суверенітету. Сучасна система МЕО, їх класифікація.

Економічна діяльність ООН, її рівні. Система головних органів ООН. Експертна Асамблея. Економічна і соціальна рада ООН (ЕКОСОП). Програма ООН. Регіональні комісії ООН з соціальних і економічних питань.

МЕО поза системою ООН. Організація економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР). «Велика вісімка».

Група Світового банку, мета створення, функції, структура. Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР). Міжнародна фінансова корпорація (МФК). Міжнародна асоціація розвитку (МАР). Багатостороннє інвестиційно-гарантійне агентство (БІГАТІ).

Міжнародний валютний фонд (МВФ) як одна з головних фінансових органів компетенція, фінансові кошти, організаційна структура, особливості кредитної діяльності Фонду МВФ.

Програми МІФ в Україні.

Банк міжнародних розрахунків (БМР) у системі регулювання валютно-кредитних відносин. Група дев'яти («Парижський клуб»). Лондонський клуб.

Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР). Головні напрями діяльності ЄБРР в Україні.

Європейський інвестиційний банк (ЄІБ), особливості його діяльності. Регіональні банки реконструкції та розвитку в Африці, Азії, Латинській Америці. Їх роль у економічному розвитку країн, що розвиваються.

Міждержавні загальноекономічні та політичні організації країн, що розвиваються: Організація американських держав (ОАД), Організація африканської єдності (ОАЄ) та її правонаступниця Африканський союз (АС), Організація «Велика конференція» (ОІК), Літ арабських держав (ЛАД).

Міждержавні галузеві організації. Організація держав - експортерів нафти (ОІПЕК) її арабська група (ОАІПЕК). Рада з нафти (АСКОПЕК). Асоціація суднобудівників (ФАСАЗ) Асоціація банків-співпрацівників. Міждержавні організації у галузі сільського господарства? (кофе, какао, банани, цукор та ін.), у галузі промисловості та будівництва (залізо і сталь, боксити, скло, мідь та ін.).

Міжнародні об'єднання підприємств. Україна і міжнародні економічні організації.

Тема 15. Проблеми інтеграції України до системи світогосподарських зв'язків

Необхідність і значення інтеграції України до СГ і МЕН. Передумови входу України до світового економічного простору. Проблеми економічної безпеки. Трансформація структури зовнішньої торгівлі. Реалізація конкурентних переваг. Україна в міжнародних інвестиційних відносинах. Стабілізація виробництва та його структурна перебудова, залучення іноземних інвестицій. Створення конкурентного середовища. Дослідження експортно-імпоротної збалансованості. Зосередження рівня бартерного обміну.

Національні економічні інтереси України у сфері МЕН: регіональні, субрегіональні і локальні. Головні напрями розвитку МЕН: розвиток двосторонніх міжнародних відносин, розширення участі у європейському регіональному співробітництві, співробітництво в межах СНД, членство в міжнародних організаціях. Пріоритети України в регіональному співробітництві. Проблеми співробітництва з СС. Нові регіональні напрями зовнішньоекономічних зв'язків України. Україна - член СОТ: зовнішні детермінанти економічного розвитку країни. Переваги та загрози лібералізації внутрішнього ринку та зовнішньої торгівлі.

Тема 16. Економічна єдність світу і глобальні проблеми міжнародно-економічних відносин

Формування економічної єдності світу. Підвищення інтернаціоналізації СГ. Роль НТР у зближенні якісних характеристик сучасного виробництва.

Глобалізація економічного розвитку і роль МЕН у налагодженні зв'язків національних економік зі світовим господарством, формуванні елементів глобальної економіки. Світова економічна рівновага, механізми її регулювання. Рухливий капітал й особливості сучасної економічної глобалізації, її головні форми. Моделі економічного розвитку. Глобальні інвестиційні шпигли.

Глобальні проблеми СГ і МЕН. Міжнародні економічні аспекти вирішення екологічних проблем. Шляхи вирішення глобальної продовольчої проблем. Глобальна енергетична проблема. Міжнародний тероризм у контексті безпеки світової спільноти. Координація міжнародної економічної політики.

Основна література

1. Бутлай В.Б., Ливенцев Н.Н. Международные экономические отношения. – М. 2005.
2. Велічко К.Ю., Кулішів О.А., Мельник Л.О., Янчук А.В. Міжнародні економічні відносини. – Харків: ХДУХТ, 2007 р. – 183 с.
3. Котик В.В. Міжнародні економічні відносини: Навчальний посібник / В.В.Котик, Л.А.Панкова, Н.Б.Данченко. – 7-те вид., стер. – К.: Знання, 2008. – 406 с.
4. Международные экономические отношения: Учебник/ Под ред. Фоминого И.П. – М.: Юристъ, 2001. – 847 с
5. Печенка О.І., Соболєва Н.Ф. Моделювання міжнародних економічних відносин. – Харків: ХДУХТ, 2007 р. – 152 с.
6. Семенов Г.А., Панкова М.О., Семенов А.Г. Міжнародні економічні відносини: аналіз стану, реалії і проблеми: Навч.посібник. – 2-е вид., перероб. і доп. – К.: ЦУЛ, 2006. – 231 с.
7. Фоминов С. В. Международные экономические отношения. – Харсон: Одис-Плюс, 2002. – 560 с.
8. Школа І.М. Міжнародні економічні відносини : підручник / І. М. Школа, В. М. Козменко, О. В. Бабінська ; за ред. І. М. Школи. – 2-ге вид., доп. і перероб. – Чернівці : Книги ХХІ, 2007. – 344 с.

Додаткова література

1. Алакоушин Е.Ф. Международные экономические отношения: Учебник. – М.: Юристъ, 2001.
2. Алопова Е.С., Воронкова О.Н., Гваріло Н.Н. Мировая экономика и международные экономические отношения. Серия "Учебники, учебные пособия". Ростов-на-Дону: "Феникс", 2000.
3. Бураковский І. Теорія міжнародної торгівлі. – К.: "Основи", 2000.
4. Гладій І.Я. Міжнародна економіка: прикладні аспекти: Навчальний посібник для студентів денної та заочної форми навчання інших навчальних закладів. – Тернопіль: ДКЦ ІСП "Наукова Порада", 2004.
5. Даско І.І., Бевірук Ю.А. Міжнародна економіка: Навчальний посібник. – К.: МАУП, 2002.
6. Друзик Я.С. Мировая экономика на финише века. – М.: "Брок-форы", 2002.
7. Жуков Е.Ф., Киселев Т.И., Литвиненко Л.Т. и др. Международные экономические отношения: Учебник для вузов. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 1999.
8. Зверев Ю.М. Мировая экономика и международные экономические отношения: учебное пособие. – Калининград: Калининградский университет, 2000.
9. Кареев А. Международная экономика. В 2-х ч. – Ч.1. Международная микроэкономика: движение товаров и факторов производства. – М.,1997.
10. Кареев А.П. Международная экономика: В 2-х ч. – Ч. II: Международная макроэкономика: открытая экономика и макроэкономическое программирование: Учебное пособие для вузов. – М.: Междунар. отношения, 1999. – 416 с.
11. Котик Ю.Г., Ковалевський В.В. Міжнародна економіка в питаннях та відповідях. Навч. Посібник. – К., Центр навч. література, 2004.
12. Котик Ю.Г., Лук'яненко Д.Г., Макогон Ю.В. та ін. Міжнародна економіка: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, АртЕк, 2002.
13. Кругман П., Обстфельд М. Международная экономика. Теория и политика. – М.,1997.
14. Лисенчик Л.Л., Митий С.А. Міжнародна економіка: Навчальний посібник. – Ірпінь: Академія ДПС України. – 2003.
15. Ломачин В.К. Мировая экономика. – М., 1998.
16. Международная торговля: Финансовые операции, страхование и другие услуги/ Пер. с англ. Под ред. М.А. Гольдберга. – М.,1994.
17. Международные валютно-финансовые и кредитные отношения: Учебник / Под ред. Л.Н. Красновой. – М., 2000.

18. Международные экономические отношения: Учебник для вузов /В.Е. Рыбалкин, Ю.А. Щербанин, Л.В. Бадлин и др. / Под ред. проф. В.Е. Рыбалкина. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2000.
19. Международные экономические отношения. Учебник /Под ред. Е.Ф. Жукова. – М.: ЮНИТИ, 1999.
20. Миклашевская Н.А., Холопов А.В. Международная экономика: Учебник. – М., 1998.
21. Мировая экономика: Учебник / Под ред. Булатова А.С. – М.: Юристъ, 2001.
22. Мировая экономика: Учебник / под ред. Проф. А. С. Булатова. – Юристъ, 2005. – 734 с.
23. Мировая экономика: введение во внешнеэкономическую деятельность: Учеб. пособие/ М.В. Елова й др. – М., 2000.
24. Міжнародна економіка: Підручник / А.П. Румишнев, Г.Н. Климова, В.В. Рокоча та ін., за ред. А.П. Румишнев, 2-ге видання, виправлене і доповнене. – К.: Знання, 2005.
25. Ортагайло Б.М. Міжнародна економіка: Навч. посіб. – К.: Знання, 2005.
26. Румишнев А.П., Батинська А.І., Корнілова І.М., Коваленко Ю.В. Міжнародна торгівля: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004.
27. Румишнев А.П., Климова Г.Н., Рокоча В.В. та ін. Міжнародна економіка. – К.: Знання-прес, 2003.
28. Рыбалкин В.Е., Щербанин Ю.А., Бадлин Л.В. и др. Международные экономические отношения: Учебник для вузов. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2001. – 519 с.
29. Савельев С.В. Міжнародна економіка. Підручник. – Тернопіль, Виданн. "Економічна думка", 2001.
30. Савич В.І., Савич Н.М. Міжнародна економіка: Практикум. – Суми: Університетська книга, 2003
31. Світова економіка: Підручник/ А.С. Філіпенко, О.І. Рогач та ін. – К.:Либідь, 2000.
32. Світова економіка: підручник/ під ред. Проф. А. С. Філіпенка. – К.: "Либідь". – 2000 – 581 с.
33. Семенов К.А. Международные экономические отношения: Учебник для вузов. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2003.
34. Страны мира: Справочник. – М., 2008.
35. Федюкин Л.Н. Мировая внешняя задолженность и практика урегулирования. – М., 2008.
36. Філіпенко А. С. Економічний розвиток сучасної цивілізації: Навч. посібник. – К., 2003.
37. Шевчук В.О. Міжнародна економіка: теорія і практика. – 2-ге видання. – Львів: Каменяр, 2003.
38. Щорічні звіти МВФ.
39. Щорічні звіти Світового банку.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова Приймальної комісії ТНЕУ

А.І. Кривосватий

Критерії оцінювання

різниця мають есрутиміс на фактовому випробуванні з «Міжнародні відносини» для претендентів на здобуття освітнього ступеня бакалавр та спеціальностями:

291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»;

292 «Міжнародні економічні відносини»

Абітурієнт отримує білет, в якому є три теоретичні питання. Після підготовки відбувається усна бесіда з членами комісії.

Члени комісії оцінюють відповіді абітурієнта за 100-бальною шкалою.

Оцінку «Відмінно» (90-100 балів) отримує абітурієнт, який дає ґрунтовну відповідь на теоретичні питання, викладає думку логічно, аргументовано; демонструє обізнаність у проблемних питаннях міжнародних інформаційних відносин; має досвід та спеціальну літературу з предмету; викладає власну думку та вмє аргументувати власну позицію з інформаційної проблематики. Абітурієнт також повинен вміти оперувати фактологічною дисерляною базою.

Оцінку «Добре» (75-89 балів) абітурієнт отримує за повну відповідь на поставлені питання, має знайти матеріал, який дає можливість розуміння процесів розвитку міжнародних інформаційних відносин та соціальної політики; під час відповіді має продемонструвати знання фактичного матеріалу, орієнтуватися в хронології, вмє проводити моніторинг ІМІ та інформаційно-аналітичних матеріалів з конкретних проблем сучасних міжнародних відносин.

Оцінку «Задовільно» (60-74) абітурієнт отримує тоді, коли поверховно володіє теоретичним матеріалом, не вмє застосовувати різні засоби знання при аналізі конкретної ситуації у міжнародних відносинах, не може навести прикладів на основі та додаткові питання для подію повернення, уривчасті, несповні та несповні відповіді; показує фрагментарну обізнаність щодо змісту питань, на які даються відповіді; обмжується опосередкованим вивченням дисерт та мінімальним опрацюванням рекомендованої літератури; не знаєє належних навичок і вмєє при підготовці до відповіді.

Оцінку «Незадовільно» (0-59 балів) абітурієнт отримує тоді, коли фрагментарно володіє програмовим матеріалом, не вмє аналізувати теоретичний матеріал, не володіє термінологією, не розуміє значення конкретних теоретичних питань з проблематики сучасних міжнародних відносин, не вмє провести моніторинг та не володіє навичками аналізу сучасних міжнародних інформаційних відносин; не опрацював рекомендованої літератури, у зв'язку з цим не орієнтується в процесах розвитку міжнародних інформаційних відносин та інформаційної політики, фактично не засвоїв програму іспиту.

За допущення помилок при висвітленні відповідей на поставлені питання можуть знімається бали:

ВВ	За відсутності відповіді на запитання	20 (40) балів
ЧВ	За часткову відповідь на запитання	10 балів
ВЛ	При відсутності структурно-логічної схеми у викладенні відповіді на запитання	

	Балів	
ПТ	За відсутності правильних визначень політологічних термінів	5 балів
ПІ	При необґрунтованості відповідей на запитання	5 балів
СТ	Суперечливі трактування політологічних категорій, понять	5 балів
ЗУ	Відповіді на запитання на рівні загального уявлення про його зміст	5 балів
НПП	Визначення сучасного політичного процесу в Україні і світі	10 балів
НТ	Застосування у відповіді невірних термінів і понять	5 балів
НВ	Висміяні зроблені висновки у відповіді на запитання	5 балів
ВЗ	Відсутність зв'язів між матеріалом, що висвітлює питання (за кожною повіддю)	1 бал

Вступнику нараховується загальна сума балів – різниця між максимальною можливою і наявною кількістю балів.

Затверджено на засіданні ПК ТНЕУ

Протокол №2 від 06.02.2018 р.

Голова атестаційної комісії

Данків ЛБ.

Відповідальний секретар ПК ТНЕУ

Луцишин О.О.